PLÁN PREVENCE KRIMINALITY V RUMBURKU NA OBDOBÍ 2026 – 2031

Město **Rumburk**

OBSAH

Úvodní slovo starosty ... 3

1 Klíčové pojmy a systém prevence kriminality v ČR ... 4

1.1 Sociální prevence ... 4

1.2 Situační prevence ... 4

1.3 Informační prevence ... 4

1.4 Schéma systému koordinace prevence kriminality v ČR ... 5

2 Východiska Plánu prevence kriminality města Rumburk na období 2026 - 2031 ... 7

2.1 Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022 – 2027 ... 7

2.2 Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje na období 2023 – 2028 ... 7

2.3 Strategický plán rozvoje města Rumburku (2017 – 2026) ... 10

2.4 Lokální partnerství a spolupráce s Odborem pro sociální začleňování (Agentura) MMR ... 11

2.5 Komunitní plánování sociálních služeb na Šluknovsku pro období 2019 – 2023 ... 11

2.6 Plán prevence kriminality města Rumburk na období let 2020 – 2024 ... 11

2.7 Koordinační dohoda mezi samosprávou a Policií ČR ... 11

3 Bezpečnostní analýza ... 12

3.1 Analýza protiprávních činů ... 12

3.2 Sociálně-demografická analýza ... 15

3.3 Institucionální analýza ... 17

4 Syntéza poznatků s návrhy řešení ... 24

4.1 Vyhodnocení naplňování návrhových opatření Plánu prevence kriminality v Rumburku na období 2020 – 2024 ... 24

4.2 Identifikace problémů na období 2025 – 2031 ... 25

4.3 Navrhovaná část / opatření ... 30

5 Přílohy ... 33

6 Seznam použitých zkratek ... 34

7 Seznam použitých zdrojů ... 34

Úvodní slovo starosty

Bezpečí není samozřejmost. Je to jedna ze základních lidských potřeb a zároveň klíčová podmínka pro to, aby se lidé ve svém městě cítili doma – aby zde chtěli žít, vychovávat své děti, podnikat a trávit volný čas. Tam, kde se lidé nebojí vyjít večer ven, kde znají své sousedy a kde instituce fungují předvídatelně a spravedlivě, vzniká přirozený pocit důvěry a soudržnosti. Právě takové prostředí chceme dlouhodobě budovat v Rumburku.

Naše město je specifické svou polohou na hranici republiky i svou historií. Rumburk prošel v průběhu desetiletí výraznými proměnami, které se odrazily v podobě obyvatelstva, v sociální struktuře, v možnostech vzdělání a zaměstnanosti. Dlouhodobé ekonomické a sociální zatížení regionu se projevuje i výskytem sociálně patologických jevů a kriminality, které negativně ovlivňují každodenní život obyvatel i obraz města navenek. Zároveň zde ale máme silné stránky: aktivní školy, neziskové organizace, sociální služby, městskou policii i státní policii a řadu občanů, kterým není lhostejné, v jakém prostředí žijí.

Nový Plán prevence kriminality města Rumburk na tyto skutečnosti reaguje. Opírá se o analýzu reálné situace ve městě, o data z praxe a zkušenosti odborníků z oblasti sociálních služeb, školství, bezpečnosti i justice. Propojuje opatření primární, sekundární i terciární prevence tak, aby se zaměřovala jak na předcházení rizikovému chování, tak na včasnou pomoc ohroženým jednotlivcům a rodinám i na snižování recidivy. Zvláštní pozornost věnujeme dětem a mládeži, lidem ohroženým sociálním vyloučením a místům, která jsou dlouhodobě vnímána jako problémová.

Prevence kriminality není jednorázová akce ani úkol jednoho odboru radnice. Je to dlouhodobý, systematický proces, který vyžaduje spolupráci – města, policie, škol, zdravotních a sociálních služeb, neziskových organizací, podnikatelů i samotných občanů. Tento plán proto vnímám jako společnou „mapu“, která nám ukazuje směr: snižovat kriminalitu a zároveň posilovat kvalitu života, soudržnost komunity a respekt k pravidlům soužití.

Jako starosta města Rumburk cítím odpovědnost za to, aby nezůstalo jen u slov. Zavazujeme se vytvořit podmínky pro realizaci navržených opatření, vyčlenit potřebné finanční prostředky a průběžně vyhodnocovat jejich účinnost. Věřím, že pokud na této cestě spojíme síly, může být Rumburk městem, kde se budou nejen jeho občané, ale i návštěvníci cítit bezpečně – kde bude bezpečí chápáno nejen jako absence strachu, ale jako prostor pro důstojný a plnohodnotný život každého z nás.

Mgr. Martin Hýbl, starosta

1 Klíčové pojmy a systém prevence kriminality v ČR

Prevence kriminality je definována jako ofenzivní strategie boje s trestnou činností. Představuje soubor nejrůznějších aktivit zaměřených na odstranění, blokaci či oslabování příčin kriminality a kriminogenních faktorů. Spočívá ve snaze kriminalitě předcházet, snížit pravděpodobnost vzniku a výskytu trestných činů a redukovat sociálně patologické jevy, které představují podhoubí kriminality.

Rozlišujeme tři základní typy preventivních opatření, tj. sociální prevence, situační prevence a informační prevence.

1.1 Sociální prevence

Sociální prevence je orientována na odstranění příležitostí k páchání trestné činnosti. Vytváří a podporuje aktivity zaměřené na socializaci a změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek prostředí, které produkuje pachatele trestné činnosti. Na realizaci sociálně-preventivních aktivit, jejichž škála je poměrně široká (volnočasové aktivity, nízkoprahová, poradenská a krizová zařízení, resocializační a rekvalifikační programy, azylové a chráněné bydlení, terénní sociální práce) se významnou měrou podílejí samosprávy obcí a zejména nestátní neziskové organizace. Pozornost je zaměřována především na mládež ohroženou sociálně nežádoucími jevy.

1.2 Situační prevence

Situační prevence je zaměřena na minimalizaci a eliminaci příležitostí k páchání trestné činnosti. Staví na zkušenosti, že určité druhy kriminality se objevují v určité době, na určitých místech a za určitých okolností. Zvyšuje pravděpodobnost odhalení pachatele a snižuje potencionální zisk z trestné činnosti. Škála aktivit je široká od legislativní iniciativy, organizaci bezpečnostní struktury a realizaci různých technických opatření. Za nejefektivnější projekty v této oblasti jsou považovány projekty zřizování městských kamerových dohlížecích systémů a pultů centralizované ochrany. Nejčastěji tyto aktivity realizují obce v samosprávné působnosti a Policie ČR.

1.3 Informační prevence

Cílem je informování občanů o možnostech a způsobech ochrany před trestnou činností, poskytování objektivních a včasných informací o sociálně nežádoucích jevech a rizikovém chování a o příčinách těchto jevů. Patří sem informování veřejnosti o nejčastějších typech trestné činnosti a o způsobech jejich páchání a o místech a časech jejich výskytu, dále poskytování rad, návodů a doporučení o způsobech a možnostech ochrany před trestnou činností prostřednictvím médií, přednášek, besed, tiskovin a poradenských služeb.

Preventivní aktivity se realizují v celostátním, regionálním i místním měřítku, a to na úrovni primární, sekundární a terciární. Stručnou charakteristiku těchto aktivit uvádíme zde:

1. **Primární prevence** se zaměřuje na kořeny delikvence, na hlubší příčiny kriminálního jednání. Zahrnuje celou populaci, dospělé i děti.
2. **Sekundární prevence** se zaměřuje na konkrétní rizikové jedince a skupiny obyvatelstva, úžeji vymezené podle věku, druhu ohrožení, teritoria apod. Usiluje o odvrácení od kriminálního jednání a aktivní podporu společensky akceptovatelného chování.
3. **Terciální prevence** představuje resocializační a reintegrační opatření směřující k těm, kteří trestný čin již spáchali, na lokality, které již byly kriminalitou zasaženy, a na osoby, které se již staly obětmi trestných činů.

1.4 Schéma systému koordinace prevence kriminality v ČR

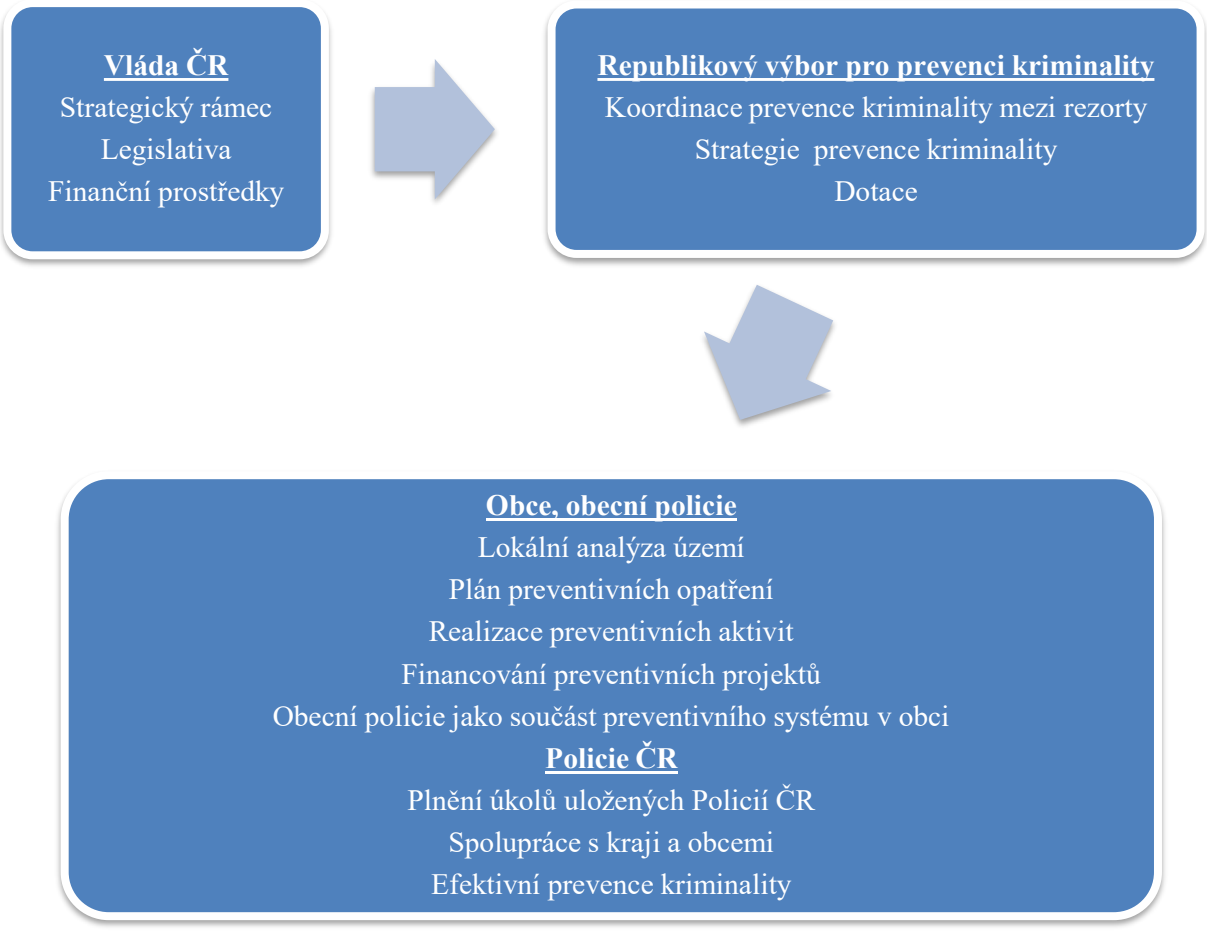

Z hlediska účinnosti jsou nejefektivnější programy prevence kriminality na místní úrovni. Představují systém metodické, koncepční a finanční podpory ze strany orgánů státní správy a samosprávy a podpory vzniku programů prevence kriminality v krajích, ve městech a obcích zatížených kriminalitou a dalšími kriminálně rizikovými jevy.

Podstatou těchto programů je součinnost orgánů státní správy, samosprávy, policie a nestátních neziskových organizací. Vše je podmíněno místní situací v oblasti vývoje sociálně patologických jevů, potřebami, zájmem a finančními prostředky.

2 Východiska Plánu prevence kriminality města Rumburk na období 2026 - 2031

Tato kapitola představuje klíčové strategické dokumenty, které určují směřování a realizaci preventivních opatření na území města Rumburk. Jak vyplývá ze schématu výše, výchozím rámcem je Strategie prevence kriminality v České republice, na kterou navazuje Strategie prevence kriminality Ústeckého kraje. Tyto dokumenty jsou dále rozpracovány do lokálních strategických materiálů, jež reflektují specifické podmínky, potřeby a priority města Rumburk.

2.1 Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022 – 2027

Strategie navazuje na strategické dokumenty vlády ČR obecnější povahy, které se týkají jak vládní politiky obecně, tak problematiky bezpečnosti. Jsou to mj. Strategický rámec Česká republika 2030, Bezpečnostní strategie ČR, Strategie vnitřní bezpečnosti a ochrany obyvatelstva ČR aj. Strategie rovněž zapadá do širšího komplexu trestní a sociální politiky státu, navazuje na již existující strategie a koncepce v oblastech souvisejících s problematikou prevence kriminality a kriminálně rizikového chování, ale zároveň také zdůrazňuje, že i do budoucna je třeba do těchto oblastí promítat preventivní přístupy a preventivní politiku stavět mezi priority. **Na základě toho stanoví na léta 2022 až 2027 následující priority, strategické a specifické cíle:**

- Podpora a rozvoj systému prevence kriminality v ČR.
- Pomoc obětem trestných činů a jejich podpora.
- Práce s pachateli trestné činnosti, prevence recidivy.
- Komplexní a koordinovaný přístup k bezpečnosti v rizikových lokalitách, práce Policie ČR ve vztahu k menšinám.
- Situační prevence kriminality a nové přístupy.
- Kriminalita páchaná dětmi a na dětech.
- Prevence kybernetické kriminality.

2.2 Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje na období 2023 – 2028

Strategie prevence kriminality Ústeckého kraje je základním dokumentem rozvoje prevence kriminality na území kraje. Vychází z priorit ze Strategie prevence kriminality ČR na léta 2022 – 2027, platné legislativy, ale i ze zkušeností odborníků z řad veřejných institucí, poskytovatelů sociálních služeb a jiných subjektů, které působí v oblasti sociální prevence a prevence kriminality.

Koncepční dokument kraje vychází také z doporučení Ministerstva vnitra ČR k tvorbě koncepcí prevence kriminality a zároveň navazuje na cíle Strategie prevence kriminality ČR na léta 2022 – 2027, které jsou vyjmenovány v kapitole 2.1 Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022 – 2027.

Strategie prevence kriminality kraje vychází z koncepčních dokumentů kraje, které se obsahově zaměřují na sociální prevenci a prevenci rizikového chování:

- Program rozvoje Ústeckého kraje 2021 – 2027

- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraje na období 2022 – 2024 a Akční plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na rok 2022.
- Krajský plán primární prevence rizikového chování v Ústeckém kraji na období 2020 – 2022.

Ústecký kraj dlouhodobě vykazuje v oblasti sociodemografických a socioekonomických ukazatelů vysoký výskyt sociálně negativních jevů:

- nejvyšší nezaměstnanost v rámci celé ČR,
- vysoký počet osob ohrožených sociálním vyloučením, tj. osob, závislých nejen na dávkách pomoci v hmotné nouzi, a zejména jejich téměř dvojnásobný nárůst oproti roku 2015 (z 38,5 tisíc na 55 tisíc osob),
- nejvíce sociálně vyloučených lokalit, včetně jejich vysokého nárůstu ve srovnání s rokem 2015 (z 89 na 226 takovýchto lokalit v 41 obcích Ústeckého kraje),
- nízká vzdělanostní struktura obyvatel kraje (4. nejmenší počet obyvatel s vysokoškolským vzděláním a 3. nejvyšší počet občanů se základním nebo nedokončeným základním vzděláním),
- vysoký podíl vězněných osob a také osob, odsouzených k jinému druhu trestu než výkonu trestu odnětí svobody,
- vysoký počet dětských a mladistvých pachatelů provinění (2. místo mezi kraji),
- nejvyšší podíl dětí v zařízeních ústavní nebo ochranné výchovy.

V Ústeckém kraji bylo v roce 2020 evidováno kurátory pro děti a mládež 3.648 klientů, což představuje druhé místo mezi kraje České republiky. V indexovém vyjádření zaujímá Ústecký kraj první místo (v roce 2020 to představovalo 44,3 klientů, přitom republikový průměr činil 26,5 dětských klientů na 10 tis. obyvatel). Trestná činnost páchaná dětmi a mladistvými meziročně kolísá, přesto má z dlouhodobého hlediska klesající trend. Obdobný vývoj je zaznamenán v počtu dětí umístněných s nařízenou ústavní výchovou do školských zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy.

Jedním z významných kriminogenních faktorů poslední doby jsou neustále se zvyšující počty páchaných skutků využívané v kyberprostoru, kdy trestná činnost je páchána z pohledu pachatele v bezpečném prostředí domova a samotný pachatel je schopen zaměřit svou činnost na potenciálně velký okruh možných obětí ve stejnou dobu, což zvyšuje jeho šance na dokonání skutku a obohacení. Orgány činné v trestním řízení mají v tomto směru velmi omezené možnosti, jak poškozené ochránit, např. ve smyslu opožděné změny právního řádu České republiky, které však vzhledem ke globálnosti a charakteru této trestné činnosti nemohou být z principu nikdy ani plně dostačující. Významným nástrojem v tomto případě je zaměření se na masovou prevenci, neboť zpravidla takovou trestnou činnost nelze páchat bez aktivní součinnosti oběti.

Od roku 2020 dochází k výraznému snížení kriminality, a to téměř o 13 %. Nejvíce tomuto snížení přispěla pandemie způsobené nemocí COVID-19, která zasáhla do chodu celé společnosti a způsobila řadu problémů a prohloubení nežádoucích jevů jako např. větší výskyt domácího násilí, trestná činnost

v online prostředí. Obecně platí, že mravnostní kriminalita patří svým zastoupením v celkové kriminalitě k méně početným trestným činům. Jedná se však o závažnou trestnou činnost s dalekosáhlými následky, zejména pokud jsou oběťmi děti. Nicméně podle statistik Policie ČR došlo v Ústeckém kraji v období od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 k navýšení takovýchto trestných činů o 90 v porovnání s rokem 2020. Velký vliv na zvýšený výskyt tohoto trestného činu proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti měla právě pandemie a izolace osob.

Je možné konstatovat, že v Rumburku jakožto periferii Ústeckého kraje mohou být tyto nepříznivé sociální jevy markantnější.

Obecný cíl krajské strategie

Podpora a rozvoj funkčního systému prevence kriminality na krajské a místní úrovni přispívající ke zvyšování bezpečí občanů Ústeckého kraje. Ústecký kraj je bezpečným místem pro jeho obyvatele i návštěvníky.

Konkrétně je míněno:

- přispívat ke snižování míry kriminality, resp. pro zabránění její eskalaci využíváním dosud osvědčených nástrojů a opatření,
- preventivními opatřeními snižovat intenzitu dopadů kriminality na jednotlivce nebo skupiny,
- zvyšovat míru bezpečí v kraji a posilovat pocit bezpečí obyvateli v kraji,
- realizovat a podporovat aktivity v oblasti informování a aktivizace občanů Ústeckého kraje,
- průběžně sledovat a vyhodnocovat trendy kriminality (či jiných rizikových jevů) na území kraje a podle jejich povahy aplikovat stávající, či navrhovat nová opatření (včas reagovat na nové situace),
- uplatňovat pro kraj relevantní doporučení a postupy vyplývající ze Strategie prevence kriminality ČR,
- informovat občany Ústeckého kraje o preventivních aktivitách, podporovat jejich aktivitu, osobní zapojení,
- propojovat všechny aktéry v jednotném systému prevence kriminality.

Cílové skupiny krajské strategie

Pozornost je zaměřena především na oběti trestné činnosti a nejvíce ohrožené obyvatele – zvláště zranitelné osoby (včetně jejich rodin), které se stávají oběťmi trestné činnosti (krádeží, loupežných přepadení, podvodů, kyberšikany), ale i oběťmi např. domácího násilí. Cílové skupiny se mohou tak objevit i v opačných rolích – nejen jako oběti (např. oběti domácího násilí), tak i v roli pachatelů trestné a přestupkové činnosti. Významnou cílovou skupinu v kraji představují osoby ohrožené sociálním vyloučením, právě tak mladí dospělí, kteří opouštějí péči nahrazující péči rodičů – institucionální péči a náhradní rodinnou péči.

Cílovou skupinou jsou i pachatelé trestné, přestupkové činnosti, na které jsou zaměřeny nejen aktivity směřující k jejich odhalení, ale též aktivity preventivní nebo restorativní. Obecně lze konstatovat, že prevence se zaměřuje na všechny obyvatele kraje a jeho návštěvníky.

Cílové skupiny v pořadí podle priorit:

1. Obyvatelé nejvíce ohrožení trestnou činností (zvláště zranitelné osoby), oběti trestné činnosti a oběti domácího násilí.
2. Osoby opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy, osoby opouštějící pěstounskou péči či zařízení vyžadující mimořádnou okamžitou pomoc.
3. Osoby ohrožené sociálním vyloučením.
4. Pachatelé trestné činnosti a přestupků.
5. Odborná veřejnost působící v oblasti prevence.
6. Široká veřejnost – občané Ústeckého kraje, návštěvníci kraje.

2.3 Strategický plán rozvoje města Rumburku (2017 – 2026)

Strategická vize plánu rozvoje města představuje dlouhodobý obraz o budoucnosti města Rumburk, o tom, jak se bude město měnit a zlepšovat na základě souboru představ a priorit. Vize je „směrovkou" rozvoje na příštích deset let. Je formulována jako výstižné vyjádření toho, jaké je město v představách občanů a samosprávy města, k čemu směřuje. **Jako vizi rozvoje si město Rumburk stanovilo:**

Rumburk je příhraničním městem, přirozeným správním a kulturním centrem Šluknovského výběžku s bohatou historií a tradicí průmyslové výroby. Město má vybudované zázemí pro spokojený a plnohodnotný život, s příznivými podmínkami pro podnikání a cestovní ruch. Základní vizí je být městem propojeným s přitažlivou okolní krajinou Chráněné krajinné oblasti Lužické hory, Labské pískovce a Národního parku České Švýcarsko. Rumburk chce být městem s dostupnými službami, kde je zajištěna kvalitní zdravotní péče a široká paleta možností pro aktivní odpočinek. Současně chce být klidným a bezpečným městem bez sociálních disparit, městem podporujícím dobré mezilidské vztahy, kde se udržují a rozvíjí tradiční kulturní a společenské akce, kde se vytváří dobré podmínky pro spokojený společenský život, pro vzdělání, podnikání a seberealizaci. Rumburk chce být atraktivní pro obyvatele i návštěvníky. Rumburk chce být městem s trvale udržitelným rozvojem.

Ve strategické vizi dokumentu je uvedeno, že cílem města je udržení a rozvoj širokého spektra činností sociálních služeb, zapojení ohrožených skupin obyvatelstva do procesů návratu do plnohodnotného života, podpora rozvoje občanských inciativ a rozvoj komunitního stylu při řešení sociálních disparit. Zajištění odpovídajícího sociálního bydlení pro cílové skupiny. Efektivní prevence a předcházení patologickým jevům s důrazem na problémovou mládež a drogově závislé. Zvýšení pocitu bezpečí obyvatel.

2.4 Lokální partnerství a spolupráce s Odborem pro sociální začleňování (Agentura) MMR

Spolupráce mezi Městem Rumburk a Odborem pro sociální začleňování (Agentura) MMR byla navázána již v roce 2013. Hlavními výstupy spolupráce byly strategické dokumenty: Strategický plán sociálního začleňování Města Rumburk a obce Staré Křečany na období let 2017 – 2020; Plán sociálního začleňování Města Rumburk pro období 2022 – 2027.

Na základě memoranda o spolupráci je obecným cílem prevence a snížení rozsahu sociálního vyloučení v území a zlepšení soužití mezi všemi obyvateli obce a to tak, že se zaměřuje pozornost na řešení problémů v oblastech bezpečnosti, bydlení, dluhů, zdraví a zaměstnanosti a tedy na posílení opatření v oblasti prevence kriminality a boje s diskriminací, zvýšit dostupnost důstojného a stabilního bydlení, rozvíjení nástroje pro řešení předlužení obyvatel a pro zajištění snazšího přístupu ke zdravotnickým službám, usilování o rozvoj pracovních příležitostí a podpůrných programů pro osoby ohrožené sociálním vyloučením.

2.5 Komunitní plánování sociálních služeb na Šluknovsku pro období 2019 – 2023

Tento komunitní plán není aktuální, nicméně jedná se o proces zejména v sociální oblasti, na které se podílejí osoby a instituce, jichž samotných se plánování dotýká. Prakticky se jedná o zjištění stavu poskytování sociálních služeb v dané lokalitě a zároveň potřeb, které nejsou naplněny. Komunitní plánování se úzce dotýká i prevence kriminality, protože množství služeb zajišťuje činnosti i v této oblasti nebo pracuje s klientelou, která páchá kriminalitu nebo je její obětí.

Město Rumburk chce pro tvorbu nového komunitního plánování sociálních služeb na Šluknovsku finančně přispět. Zatím se uskutečnilo jen jednání s potencionálním zpracovatelem tohoto dokumentu, resp. s MAS Český sever.

2.6 Plán prevence kriminality města Rumburk na období let 2020 – 2024

Cíle předchozího plánu prevence kriminality byly stanoveny na základě rozsáhlého šetření mezi odbornou veřejností. Aby bylo možné efektivně navázat na dosavadní činnost a stanovit relevantní cíle pro nový plán, je nezbytné provést jejich důkladné vyhodnocení. Tomuto hodnocení se podrobně věnuje kapitola 4.1.

2.7 Koordinační dohoda mezi samosprávou a Policií ČR

Město Rumburk má uzavřenou tzv. Koordinační dohodu o vzájemné spolupráci za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku na území Města Rumburk, a to s Policií ČR. Dohoda byla uzavřena dne 22. 12. 2009.

Předmětem dohody je nastavování pravidelných společných hlídek městských a státních příslušníků policie ČR. Společné hlídky se plánují na koordinačních poradách bezpečnosti.

3 Bezpečnostní analýza

Ze strany Ministerstva vnitra ČR je každoročně sledován tzv. index rizikovosti. Posuzována je *trestná činnost, počet nezaměstnaných* a *počet vyplácených sociálních dávek*. Cílem této analýzy je zlepšovat bezpečnostní situaci a nastavovat preventivní opatření, kde je potřebnost statisticky dokázána.

Na základě posledních dostupných dat z roku 2024 je okres Děčín vyhodnocen jako pátý nejrizikovější okres v rámci České republiky. Tato pozice se od roku 2017 nezměnila.

To do jisté míry potvrzuje i další celostátní výzkum „Obce v datech“ mezi jednotlivými obcemi s rozšířenou působností. Jedná se o šetření z veřejných statistických dat, kde se každoročně vzájemně poměřují města. Výsledkem je index kvality života, kde ORP Rumburk **zaujímá 200. místo v roce 2023 z 206 obcí s rozšířenou působností**. Nejvíce negativních ukazatelů je v oblasti zdraví a životního prostředí, vztahů a služeb (kategorie zahrnuje indexy z oblastí – dostupnost služeb, doprava, bezpečnost a aktivita a pohyb občanů).

V dalším textu následují informace o kriminalitě a přestupcích, které jsou statisticky evidovány Policií ČR, Městskou policií a Oddělením civilně správním při Městském úřadu v Rumburku.

3.1 Analýza protiprávních činů

Celková kriminalita

Celkový počet evidovaných trestných činů v období 2020 – 2024 ve městě Rumburk se pohybuje bez výraznější výkyvů, přesto však vykazuje mírnou kolísavou tendenci. V roce 2020 byl nápad trestných činů 232, přičemž v roce 2021 došlo k nárůstu na 266 trestných činů, což představuje nejvyšší hodnotu sledovaného období. Nárůst v tomto roce mohl souviset s uvolňováním pandemických opatření a návratem běžné sociální aktivity obyvatel.

Rok	Nápad TČ	Index kriminality
2020	232	221,9
2021	266	254,4
2022	229	219,0
2023	241	230,5
2024	253	241,9

Celkově lze konstatovat, že kriminalita ve městě Rumburk nevykazuje výrazně rostoucí trend, ale spíše se udržuje na dlouhodobě stabilní úrovni s mírnými výkyvy, které mohou odpovídat socioekonomickému vývoji v regionu. Mírné zvýšení kriminality v posledním sledovaném roce 2024 je vhodné dále analyzovat – zejména z hlediska struktury trestné činnosti (např. majetková vs. Násilná kriminalita) a souvisejících rizikových faktorů.

Kriminalita (přečiny a zločiny)

Kriminalita ve městě Rumburk se dlouhodobě udržuje na stabilní úrovni, což potvrzuje i hodnota indexu kriminality, která se pohybuje kolem 100. Přesto je patrné posilování závažnějších forem kriminality – zejména násilné, což představuje významný bezpečnostní faktor. Naopak majetková kriminalita vykazuje mírně klesající trend.

Rok	Celkem	Násilná	Obecně nebezpečná / mravnostní	Majetková	Index
2020	102	22	6	74	97,5
2021	117	29	19	69	111,9
2022	105	27	22	56	100,4
2023	106	27	12	67	101,3
2024	105	33	10	62	100,4

Krádeže vloupáním

Rok	Krádeže vloupáním	Index
2020	32	30,6
2021	53	50,6
2022	38	36,3
2023	34	32,5
2024	28	26,7

Krádeže prosté

Rok	Krádeže prosté	Index
2020	52	49,7
2021	60	57,3
2022	48	45,9
2023	46	43,9
2024	60	57,3

V průběhu sledovaného období dosahovaly „krádeže prosté“ mezi 46 a 60 případy za rok. V roce bylo zaznamenáno 60 případů, což představuje nejvyšší hodnotu a tento vrchol byl zopakován také v roce 2024. Zároveň byl v těchto letech zaznamenán i nejvyšší index kriminality (57,3). Naopak nejnižší počet krádeží prostých byl evidován v roce 2023 (46 případů, index 43,9). Celkově lze říci, že po dvouletém postupném poklesu v letech 2021 – 2023 došlo v roce 2024 k výraznému meziročnímu nárůstu, a to o 14 případů, což odpovídá zvýšení indexu o více než 13 bodů.

Počet trestné činnosti a přestupků dětí a mladistvých v působnosti ORP Rumburk

VĚK	2020	2021	2022	2023	2024
Trestná činnost (děti do 15 let)	6	11	5	14	5
Trestná činnost (mladiství)	7	6	7	28	26
Přestupky (mladiství)	2	1	0	13	14

Vývoj trestné činnosti u mladistvých je nejvíce alarmující. Z tabulky vyplývá, že se v průběhu let výrazně zvyšuje počet trestných činů a přestupků u osob mladších 18 let. Zatímco v letech 2020 – 2022 se počet případů pohyboval mezi 6 až 7, v roce 2023 prudce vzrostl na 28 případů a v roce 2024 dosáhl 26 případů. To představuje čtyřnásobný nárůst oproti předchozím letům. Tento trend naznačuje zhoršení situace v oblasti chování rizikové mládeže.

Přestupky

Druh	Přestupky - abs. počet				Index na 10 tis. Obyvatel	
	2021	2022	2023	2024	2023	2024
Přestupky celkem*	814	754	842	1119	805,35	1070,30
Proti veřejnému pořádku a občanskému soužití	78	58	79	54		
Proti majetku	91	125	126	140		
Na úseku ochrany před alkoholismem a toxikomanií	20	37	41	18		

* Zdroj: www.kriminalita.policie.cz; Přestupky zahrnují všechny řešené přestupky, tj. Policie ČR a Městské policie Rumburk.

Celkový počet přestupků ve městě Rumburk v posledních čtyřech letech významně roste, a to zejména v roce 2024, kdy bylo zaznamenáno 1 119 přestupků , což představuje téměř 37 % nárůst oproti roku 2023 (842 případů) a zhruba 48% nárůst oproti roku 2022 (754 případů). Tomu odpovídá i výrazné zvýšení indexu přestupků na 10 000 obyvatel, který v roce 2024 dosáhl hodnoty 1070,30 oproti 805,35 v roce 2023.

Přestupky proti veřejnému pořádku a občanskému soužití se dlouhodobě drží na podobné úrovni s tím, že v roce 2024 došlo k poklesu na 54 případů, přesto mohou mít negativní dopady na pocit bezpečí obyvatel. Přestupky proti majetku jsou nejvýrazněji rostoucí typ přestupkové činnosti, což může souviset se socioekonomickou situací v regionu, nedostatečnými možnostmi zabezpečení majetku, ale také zvýšenou mírou příležitostné kriminality. Přestupky v oblasti alkoholu a toxikomanie zaznamenávají pozvolný nárůst (z 20 na 41 případů), v roce 2024 však počet klesl na 18 případů, což je výrazná změna.

3.2 Sociálně-demografická analýza

Město Rumburk je obcí s rozšířenou působností (ORP) o rozloze 266 km², což představuje přibližně 5 % území Ústeckého kraje. Do správního obvodu ORP Rumburk spadá celkem 12 obcí, z nichž 7 má statut města. Rumburk se člení do tří místních částí – Rumburk, Horní Jindřichov a Dolní Křečany.

Významnou charakteristikou území je jeho geografická poloha ve výběžku Šluknovské pahorkatiny, v důsledku, které je správní obvod ze tří stran obklopen územím Spolkové republiky Německo. Tato poloha ovlivňuje sociální i bezpečnostní situaci, včetně možností přeshraniční spolupráce.

Podle údajů Českého statistického úřadu se počet obyvatel města od roku 2010 dlouhodobě pohyboval okolo 11 000 obyvatel, což lze považovat za relativně stabilní stav. Nicméně z demografického vývoje od roku 2020 vyplývá mírně klesající trend populace – během posledních deseti let se počet obyvatel snížil přibližně o 3 %. Zároveň lze sledovat postupné stárnutí populace, což dokládá každoročně rostoucí průměrný věk obyvatel.

Rumburk						
Rok	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**
Počet obyvatel	11420	11496	11171	11147	11155	11200
Průměrný věk	39,2	39,4	39,8	40,1	40,3	40,6

Rok	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Počet obyvatel	11179	11095	11094	11082	11036	10679
Průměrný věk	41,1	41,5	41,6	41,9	42,2	42,3

Rok	**2022**	**2023**	**2024**
Počet obyvatel	10937	10861	10815
Průměrný věk	42,5	43,0	43,0

Nezaměstnanost

Vývoj nezaměstnanosti v Rumburku dlouhodobě kopíruje trend Ústeckého kraje, avšak s mírně nižšími hodnotami. V roce 2020, tedy v období výrazně ovlivněném pandemií COVID-19, dosahovala nezaměstnanost v Rumburku přibližně 5,2 %, což bylo nižší než krajský průměr (cca 5,8 %), ale zároveň výrazně nad úrovní celostátního průměru (cca 4,2 %).

V následujících letech 2021 až 2022 došlo k postupnému poklesu nezaměstnanosti ve všech sledovaných územích. Nejvíce se situace zlepšila v Rumburku, kde pokles činil přibližně 1 procentní bod, což představuje relativně pozitivní vývoj ve srovnání s krajem. V Ústeckém kraji byl pokles mírnější (cca 0,4 procentního bodu) a na úrovni České republiky přibližně 0,3 procentního bodu.

V roce 2023 však dochází k mírnému nárůstu nezaměstnanosti, a to ve všech sledovaných územích. V Rumburku se úroveň nezaměstnanosti zvýšila na cca 5,5 %, čímž se přiblížila hodnotám z roku

2020. Tento trend může souviset s ekonomickým zpomalením, inflací a dopady na regionální trh práce. Ústecký kraj v roce 2023 nadále vykazuje nejvyšší míru nezaměstnanosti (cca 6,2 %), zatímco Česká republika jako celek zůstává na úrovni kolem 4 %, stabilně pod regionálními hodnotami.

Z porovnání plyne, že místní trh práce v Rumburku je citlivý na vnější ekonomické vlivy, avšak jeho vývoj je ve srovnání s Ústeckým krajem relativně příznivý. Přesto však výrazně zaostává za průměrem České republiky. Tento fakt je potřeba reflektovat při plánování preventivních opatření, jelikož vyšší míra nezaměstnanosti může být jedním z rizikových faktorů ovlivňujících sociálně-patologické jevy a kriminalitu.

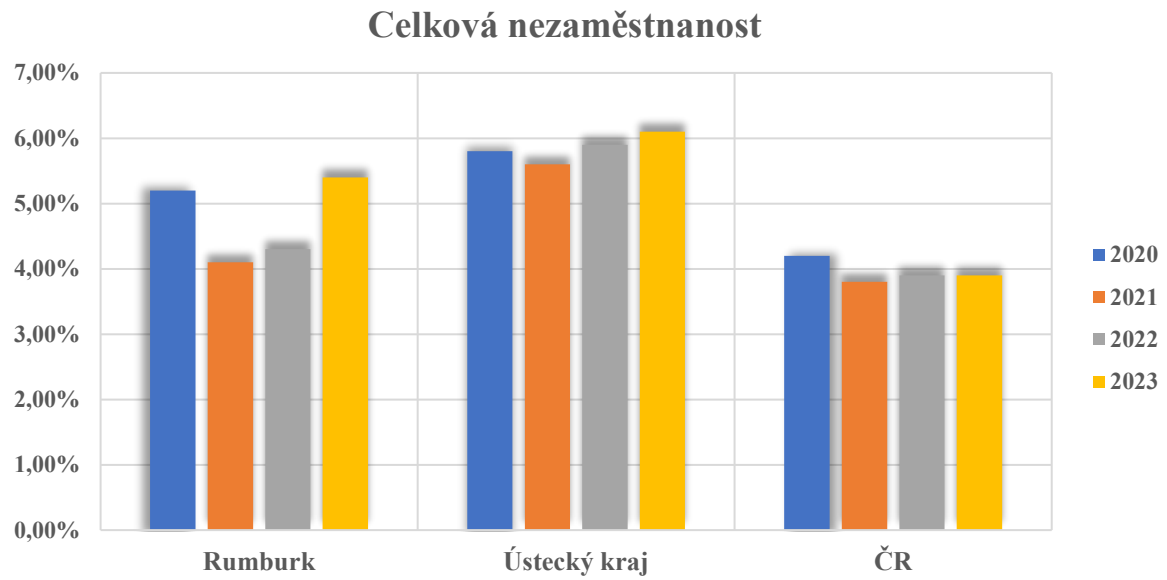

Zdroj: ČSÚ a OK práce (vlastník dat – MPSV ČR); zpracování Centrum pro společenské otázky – SPOT, z. s.; (www.mapanezaměstnanosti.cz)

Dávky hmotné nouze

Rok	Rumburk		ČR	
	PnŽ	DnB	PnŽ	DnB
2019	132	82	63 119	33 851
2020	148	94	61 605	32 751
2021	140	83	65 093	34 883
2022	117	76	61 195	34 170
2023	118	51	64 077	26 971
Rozdíl 2019 vs. 2023	- 10 %	- 37 %	+ 1,5 %	- 20 %

Vývoj počtu vyplacených dávek hmotné nouze ve městě Rumburk v porovnání s celorepublikovými údaji za roky 2019 – 2023: V případě města Rumburk lze pozorovat u příspěvku na živobytí (PnŽ) pokles o 10 %, což naznačuje mírné zlepšení finanční soběstačnosti obyvatel, u doplatku na bydlení (DnB) je zaznamenán výrazný pokles o 37 %, což může znamenat zlepšení dostupnosti bydlení,

snížení počtu osoby v bytové nouzi nebo přechod některých osob do jiných forem podpory. Ve srovnání s celkovou situací v ČR je počet vyplacených dávek PnŽ na celostátní úrovní o 1,5 % vyšší a u DnB došlo k poklesu o 20 %, avšak v Rumburku je tento pokles téměř dvojnásobný. Z uvedených údajů vyplývá, že sociální situace v Rumburku se v tomto období 2019 – 2023 relativně zlepšila, a to více než je celostátní trend, zejména v oblasti bytové nouze.

Index sociálního vyloučení a sociálně vyloučené lokality

Rumburk podle ukazatelů z let 2022 až 2023 vykazuje průměrný index sociálního vyloučení 16, což znamená vysoký rozsah sociálního vyloučení a má dopad na celkový rozvoj regionu, proto je pro obec nutné věnovat prioritní podporu komplexním intervencím. Škála indexu nabývá hodnot od 0 do 30 bodů, přičemž hodnota 0 znamená absenci nebo minimální rozsah sociálního vyloučení a hodnota 30 bodů nejvyšší míru zatížení sociálním vyloučení. Index je složen z dat těchto položek: PnŽ; PnB; osoby v exekuci; dlouhodobá nezaměstnanost; předčasný odchod ze systému vzdělávání (běžné třídy).

V souvislosti s tím se na území města Rumburk vyskytují tzv. sociálně vyloučené mikrolokality, tedy jednotlivé domy, které nesou znaky sociálního vyloučení.

V Rumburku jako takovém se nedá hovořit o tzv. prostorových shlucích s koncentrací určitého socioekonomického typu obyvatel. V některých ulicích však můžeme hovořit o výraznějším podílu sociálně i ekonomicky slabšího obyvatelstva (např. ulice SNP).

Pro zmíněné mikro lokality je poměrně typický velmi špatný technický stav budov. Skladba obyvatel v těchto lokalitách v rámci města je poměrně jednotná, jedná se především o rodiny s dětmi. V prostorově segregovaných ubytovnách se jedná o dospělé muže, často závislé na alkoholu či jiných návykových látkách.

3.3 Institucionální analýza

Aktivity prevence kriminality realizuje v Rumburku celá řada institucí, organizací i jednotlivců. Tato kapitola bude věnována hlavním aktérům a jejich způsobu participace v této oblasti. Některé činnosti jsou koordinované s dalšími institucemi a další jsou plně v režii jednotlivých subjektů.

INSTITUCIONÁLNÍ ANALÝZA	
NÁZEV / ADRESA	**PARTICIPACE V OBLASTI PREVENCE**
Město Rumburk Tř. 9. května 1366/48, Rumburk	**Odbor sociálních věcí a zdravotnictví:** - Úsek sociální práce na úrovni obecního úřadu v přenesené působnosti, pověřeného obecního úřadu a obce s rozšířenou působností. - Úsek zdravotnictví. - Úsek sociálního kurátora pro dospělé na úrovni obce s rozšířenou působností. - Úsek koordinátora sociálních služeb a manažera plánu sociálního začleňování a manažera prevence kriminality. - Úsek terénní práce. - Úsek opatrovnictví. - Kontaktní místo pro bydlení Mimo běžnou agendu se zástupci odboru aktivně zapojují do činnosti Komise pro prevenci kriminality a vytváří konkrétní kroky v oblasti prevence kriminality a další realizace a koordinace projektů se sociální tématikou. V rámci odboru působí od roku 2016 koordinátorka sociálních služeb, která realizovala setkání zaměřená na bližší spolupráci a vyjasňování problematických oblastí – spolupráce mezi OSPODem a školami, problematiky záškoláctví, mezioborové setkání a pravidelná setkání poskytovatelů sociálních služeb. Od roku 2016 je zřízena pozice manažera prevence kriminality kumulovaná s úvazkem manažera strategického plánu sociálního začleňování. Spolupracuje s Agenturou pro sociální začleňování v rámci Koordinovaného přístupu v sociálně vyloučených lokalitách a funguje mezi městem Rumburk a agenturou jako kontaktní (styčná) osoba. Výše uvedený manažer realizuje také projekty „Kontaktní místo pro bydlení Rumburk“. V roce 2023 manažer prevence kriminality provedl ve spolupráci s komisí pro prevenci kriminality dotazníkové šetření zaměřené na pocit bezpečí v Rumburku. Otázky byly primárně zaměřené na činnost a fungování Asistentů prevence kriminality a sekundárně na lokality, kde se respondenti cítí méně bezpečně. To bylo následně zpracováno formou tepelných map, které znázorňovaly koncentraci problematických míst. V rámci specifických cílů programů prevence kriminality se město zapojuje do prevence

	kriminality každoroční realizací projektů „Asistenti prevence kriminality“ a „Víkendové pobyty“ pro děti a mládež ze znevýhodněného sociálního prostředí.
Městská policie Rumburk Sukova 1055, Rumburk	Do preventivních aktivit se zapojuje např. dopravní výchovou pro děti, exkurzemi pro mateřské a základní školy, hlídkováním u přechodů pro chodce. Preventista (mentor pro asistenty prevence kriminality) koordinuje činnost 4 asistentů prevence kriminality. Městská policie monitoruje vybrané oblasti kamerovým systémem, který je však zastaralý a nevyhovuje současným požadavkům.

Policie ČR - OOP Rumburk Tř. 9. května 487/57, Rumburk	Podílí se na realizaci preventivních akcí pro děti v rámci Komplexního preventivního programu (prevence obtěžování a dopravní výchova) a rovněž svými projekty usiluje o zvýšení informovanosti výše uvedené cílové skupiny a také o zmírnění nápadu trestné činnosti. V roce 2011 byla v Rumburku vybudována výslechová místnost pro děti. V rámci Policie ČR také funguje skupina pro menšiny, která je jakýmsi mostem mezi majoritou a minoritou. Od roku 2010 jsou pravidelné koordinační porady za účasti zástupců vedení města, Městské policie a Policie ČR.
Probační a mediační služba, středisko Děčín, pobočka Rumburk Lužické náměstí 387, Rumburk	Usiluje o společensky prospěšné řešení konfliktů spojených s trestnou činností, zajišťuje výkon alternativních trestů. PMS ČR se svou činností zaměřuje nejen na pachatele trestných činů (nebo činů jinak trestných u nezletilých), ale i na jejich oběti / poškozené.
Poradna pro oběti trestných činů Lužické náměstí 387, Rumburk	Zajišťuje poradenství a podporu obětem / poškozeným v Rumburku, doplňuje činnost Probační a mediační služby. Zaměřuje se na oblast trestního práva.
Salesiánský klub mládeže, z. s. | Rumburk-Jiříkov Nám. Dobrovského 279/11, Rumburk	Organizace provozuje nízkoprahové zařízení pro děti a mládež „Zavináč“ pro děti a mládež do 20 let, Mateřské centrum Koťátko, volnočasové aktivity pro děti a mládež a příležitostně také probační programy.
CEDR – komunitní spolek Pekařská 699, Rumburk	Provozuje Azylový dům s kapacitou až 22 míst pro obyvatele Šluknovska. Zařízení je určené mužům, ženám a rodičům s dětmi. V rámci regionu poskytuje také terénní práci.
Spirála, z. s. Máchova 492/30, Rumburk	Organizace z Ústí nad Labem, která má detašované pracoviště v Rumburku, kde poskytuje poradenskou činnost. Zaměřuje se na provoz centra krizové intervence a intervenčního centra.
Kontaktní a poradenské pracoviště WHITE LIGHT I. Tř. 9. května 1127/25, Rumburk	Zařízení, které poskytuje služby sociální prevence uživatelům návykových látek. Od roku 2017 byla nabídka rozšířena o terénní program, který zahrnuje i další obce na Šluknovsku.
Středisko výchovné péče "Šluknovsko" Čapkova 814/5, Jiříkov	Poskytuje odbornou preventivně výchovnou péči dětem, rodičům a pedagogickým pracovníkům.

Kostka Krásná Lípa, p. o. Masarykova 1094/4, Krásná Lípa	Organizace působí především v Krásné Lípě, ale některé její programy jsou nabízeny a využívány i v Rumburku. Jde především o sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, odborné sociální poradenství a osobní asistenci.
Komise pro prevenci kriminality Města Rumburk*	Poradní orgán Rady města Rumburk na období 2018 – 2022. Komise je složená ze zástupců institucí a organizací a dále občanů, kteří mají zájem o téma prevence kriminality. V komisi jsou zástupci Odboru sociálních věcí a zdravotnictví při Městském úřadu v Rumburku, Policie ČR - OOP Rumburk, Městské policie, Pedagogicko-psychologické poradny Ústeckého kraje - Pracoviště Rumburk, základních škol, WHITE LIGHT I. a Probační a mediační služby.

*** Komise pro prevenci kriminality je složena:**

Tajemník: Tomáš Tran

Předseda: Jana Masařová

Místopředseda: Michal František Barák

Členové: Bedřich Rulc, Denisa Svobodová, Eva Michalinová, Josef Nechanický, Marek Bulan, Martin Rousek, Miloš Oberreiter, Tomáš Tran, Vít Jelínek, Vítězslav Šich.

Školství

Na území města Rumburk je 6 mateřských škol, 4 základní školy, speciální škola, 3 střední školy včetně osmiletého gymnázia. Realizují své vlastní projekty v oblasti prevence kriminality.

V Rumburku je především na základních školách realizován tzv. **Komplexní preventivní program**, který byl iniciován Komisí pro prevenci kriminality v roce 2013. Preventivní témata jsou plošně a zdarma nabízena na všech školách v Rumburku. Jako lektoři jsou využíváni místní odborníci, kteří v rámci své profesní činnosti lektorují danou oblast, a to v rozsahu 2 vyučovacích hodin na danou třídu ve školním roce. Z podnětu pedagogů a odborníků byly v některých tématech zvýšeny hodinové dotace. V roce 2018 byl program rozšířen také na mateřské školy a první ročníky středních škol.

Pozitivum je především v plošném poskytování preventivních témat v rámci celého Rumburku. Obohacující je zapojení externích odborníků, kteří nabízí „jiný“ pohled než pedagogové. V neposlední řadě je možné zmínit nevysoké ekonomické zatížení pro Město Rumburk.

Přehled témat Komplexního preventivního programu:

Mateřské školy – prevence požárů

1. třída – prevence obtěžování
2. třída – I. pomoc
3. třída – dopravní výchova
4. třída – šikana, kyberšikana, úskalí poskytování informací přes internet
5. třída – závislosti
6. třída – rasismus, xenofobie, lidé s postižením
7. třída – rizikové sexuální chování
8. třída – finanční gramotnost
9. třída – trestní právo, trestní odpovědnost, alternativní řešení sporů

I. ročníky SŠ – finanční gramotnost

Mezi dobrou praxi patří také každoroční **seminář metodiků preventistů**, který finančně podporuje Město Rumburk. Zde se setkávají školní preventisté a zástupci školských institucí, jsou připravené přednášky a probíhá výměna zkušeností.

V Rumburku je také Dům dětí a mládeže Rumburk, který se zaměřuje na pravidelnou zájmovou činnost dětí a mládeže a také rodičů s dětmi. Pořádá akce pro veřejnost.

Níže jsou uvedeny další služby a organizace, které realizují svou činnost na území Rumburku a přispívají ke kulturnímu, společenskému a sportovnímu vyžití v obci. Preventivní charakter je možné spatřit v běžné práci s cílovou klientelou nebo i v odborné činnosti dle specifik dané organizace.

AC Rumburk, z. s.

Agentura Krok, o.p.s. (dříve Rytmus D., o.p.s.)

Agentura Pondělí, z. s.

Český kynologický svaz ZKO Studánka

Český rybářský svaz, z. s., místní organizace Rumburk

Dokořán Rumburk, z. s.

Domov bez hranic Rumburk, p. o.

Domov "Srdce v dlaních" sociální služby Jiříkov

Fit klub ŠSK a SPV při ZŠ U Nemocnice Rumburk, z. s.

Florball Club Česká Lípa z. s.

Fotbalový klub Rumburk, z. s.

Junák - český skaut, středisko Rumburk

JV Judo Rumburk z. s.

Klub českých turistů, odbor Rumburk

Letecko modelářský klub Varnsdorf p. s.

Mandavan Rumburk, z. s.

NOEMA - komplexní domácí péče, s.r.o.

12. Přední hlídka Royal Rangers v ČR

Rugby Club Lions Rumburk z. s.

Sdružení rodičů a přátel školy, při Střední zdravotnické škole a Obchodní akademii v Rumburku, z. s.

SH ČMS - Sbor dobrovolných hasičů Rumburk

Schrödingerův institut

Sportovní plavecký klub, z. s.

Spolek přátel Rumburku

Spolek rodičů a přátel ZŠ U Nemocnice

Tělovýchovná jednota Rumburk, z. s.

Základní umělecká škola v Rumburku, p. o.

ZOOB Rumburk, z. s.

4 Syntéza poznatků s návrhy řešení

V této části jsou vyhodnoceny cíle stanovené v předchozím plánu prevence kriminality. Lze konstatovat, že většina z nich byla naplněna, případně úspěšně rozpracována. Je zřejmé, že ve městě působí široké spektrum organizací a institucí, které se ve své činnosti vzájemně doplňují a přispívají k celkovému efektivnímu fungování systému prevence.

Podpora rozvoje nebo inovace služeb jedné z těchto organizací se zpravidla pozitivně promítá do situace ve městě jako celku. Naopak absence konkrétní služby, její nedostatečná podpora nebo ukončení činnosti může mít negativní dopad na práci ostatní aktérů a celkovou účinnost preventivních opatření.

4.1 Vyhodnocení naplňování návrhových opatření Plánu prevence kriminality v Rumburku na období 2020 – 2024

Na základě vyhodnocení plnění návrhových opatření Plánu prevence kriminality v Rumburku na období 2020 – 2024 (viz Příloha č. 1 – Vyhodnocení PPK v Rumburk na období 2020 – 2023) lze konstatovat, že celková úroveň realizace plánovaných aktivit byla vysoká. Podle souhrnných údajů došlo k naplnění 74 % všech stanovených opatření, což dokládá aktivní přístup města v oblasti prevence kriminality i dobrou úroveň mezioborové spolupráce.

Opatření č. 1 | Sociální opatření – vzdělávací aktivity

Tato oblast byla naplněna z 80 %. Většina vzdělávacích a informačních programů pro děti, mladistvé a rodiče byla realizována v plném rozsahu. Pozitivně lze hodnotit zejména projekt v oblasti prevence rizikového chování a programy realizované ve spolupráci s OSPOD, základními školami a NZDM.

Opatření č. 2 | Sociální opatření – zájmové a sportovní preventivní aktivity

Tato kategorie byla splněna na 60 %. V průběhu období se dařilo zajišťovat podporu volnočasových aktivit pro děti a mládež, včetně realizace pobytových akcí zaměřených na rizikové skupiny (např. projekt „Rumburk – Víkendové pobyty“). Významnou roli hrály i aktivity nízkoprahových zařízení (center) a celoroční zájmové programy.

Opatření č. 3 | Sociální opatření – krizová a poradenská zařízení

Oblast byla splněna z 80 %. Úspěšně byly podporovány služby zaměřené na pomoc obětem trestných činů, řešení problematiky domácího násilí a sociální integraci osob po výkonu trestu. Důležitou roli sehrálo kontaktní místo pro bydlení, které napomáhalo v prevenci sociálního vyloučení.

Opatření č. 4 | Situační opatření

Úroveň plnění byla 50 %. Částečně bylo realizováno opatření týkající se dopravně bezpečnostních aktivit (např. plánovaná instalace radarů k měření rychlosti – již schváleno), dále pak rozšiřování městského kamerového dohlížecího systému. Naopak realizační fázi technických a situačních prvků se

podařilo uskutečnit pouze částečně. Opatření se týkala zejména s finančními a technickými limity a obtížnějším procesem přípravy z hlediska politické komunikace.

Opatření č. 5 | Informační opatření a aktivizace občanů

Tato oblast byla realizována na 100 %. Úspěšná byla zejména realizace aktivit přispívajících ke zmírňování interetnického napětí, což pomohl monitorovat atmosféru obyvatel ve městě.

Závěr

Předchozí Plán prevence v Rumburku na období 2020 – 2024 lze hodnotit jako z velké části úspěšný a efektivní. Nejlépe byly naplněny opatření v oblasti volnočasových a podpůrných sociálních programů pro děti a mládež, včetně sekundární prevence. Významně se osvědčila také aktivní spolupráce institucí a poskytovatelů sociálních služeb.

4.2 Identifikace problémů na období 2025 – 2031

Pro sběr dat využila Komise pro prevenci kriminality zpětné vazby od místní odborné veřejnosti a zástupců institucí a organizací. **Vytvořeny byly čtyři klíčové skupiny:**

- Předškoláci a jejich rodiče
- Děti do 12 let
- Mládež 13 – 25 let
- Sociálně vyloučení a senioři

Oslovena byla také veřejnost prostřednictvím pozvánky v místním tisku, na kterou však reagovalo minimum obyvatel.

Na následných pracovních setkáních jsme požádali zúčastněné o reakci na současný stav prevence kriminality, tedy o to, co funguje a stojí za pokračování či rozvoj. Další otázka byla zaměřena na limity, které by bylo dobré změnit nebo eliminovat.

Výstupem z těchto setkání je rozdělení podnětů na pozitiva a negativa, jejichž konkrétní podněty byly následně ještě vyfiltrovány podle důležitosti (podle hodnoty), viz tabulky níže.

Předškoláci a jejich rodiče

Pracovní skupina | Předkošláci a jejich rodiče					
PLUSY	APK	5	MÍNUSY	MŠ | Digitální technologie a bezpečnost.	7
	Spolupráce hasičů s MŠ + ZŠ.	5		Snížení rychlosti u škol.	7
	Kostka Krásná Lípa - příměstské tábory, materiál.	4		APK | Odpoledne u škol.	5
	Propojení kamer MP + PČR.	4		Bezpečnost odpoledne na náměstí.	3
	Je více hřišť.	3		Úklid hřišť přes víkend např. skatepark.	2
	Chodník směrem k Benteleru.	2		Povědomí o Ukrajincích.	2
	Široká nabídka sportovních aktivit.	1		Prenventista v MŠ?	2
	Městská policie Rumburk.	0		Vyhrazená parkovací místa u Gymnázia Rumburk (Sukova ulice).	1
	Policie ČR	0		Dětské hřiště.	1
	Úklid sněhu i "doúklid" na přechodech atd.	0		APK | Činnost o víkendech.	0
				Přechod u MP a Gymnázia Rumburk.	0
				Provázanost informaci mezi organizacemi a institucemi.	0
				Neplacené volnočasové aktivity.	0
				Web a sociální sítě MŠ a města.	0
				Městský informační servis.	0
				Setkání sociálních služeb - komunitní plánování.	0
				Kamerové body - obnova.	0
				Nejasná dopravní situace u pošty.	0

Děti do 12 let

Pracovní skupina | Děti do 12 let					
PLUSY	Široký výběr kroužků.	7	MÍNUSY	Herny + Večerky.	6
	Preventivní program.	6		Hřiště pro starší.	4
	Víkendové pobyty OSPODu.	4		Dopravní hřiště.	4
	Dostupnost hřišť pro mladší děti.	3		Evaluace komplexního preventivního programu (rozsah a obsah).	4
	Schrödingerův institut.	2		Podpora komunitního života.	2
	Online platforma / aplikace "Lehkost".	0		Doprava u škol (omezení rychlosti).	1
				APK | Viditelnost odpoledne.	1
				Kultura pro mladé (divadlo, kino – filmy, akce).	1
				Systémová finanční podpora dětí na kroužcích (sociální služby).	1
				Přednášky pro rodiče.	1
				U školky v Horním Jidřichově chybí přechod.	
				Nepřehledná křižovatka u DK Střelnice Rumburk.	
				U škol nejsou stojany na kola a koloběžky.	
				Parkoviště u městské knihony (časové omezení).	
				Ubytovna u Benteleru.	
				Kroužky pro starší děti + dostatečná propagace.	
				DDM přišel o pozemek.	
				Sdílení informací o záškoláctví.	
				Nejsou finanční prostředky na preventivní přednášky na škoách.	
				Katalog "sociální průvodce".	

Mládež 13 – 25 let

Pracovní skupina | Mládež 13 až 25 let					
PLUSY	NZDM + SAS.	6	**MÍNUSY**	Pohyb závadových osob v SNP a okolí náměstí.	3
	Workshopy pro děti, mladistvé a jejich rodinné	5		Funkční platforma setkávání škol a dalších aktérů	3
	Sociální šatník, potravinová banka, poradna.	4		Nespolurpáce rodičů ve školách.	2
	Drug-out klub + WHITE LIGHT I + Teen	1		Bydlení pro mladé - krizové bydlení.	2
	SVP.	1		WC u obchodů (Lidl, Penny, Tesco).	2
				Herny.	1
				Nejsou hřiště pro starší + opravy.	1
				Programy pro děti a mládež.	1
				Včasná osvěta o placení zdravotním pojištění.	1
				Chodní na Podhájí - U Nemocnice a ulice Luční.	1
				Zrcadlo pro řidiče - Žitná a Slévačská.	1
				Preventivní program - nabídka přichází pozdě.	0
				NZDM - malé povědomí škol.	0
				Existují přednášky ze strany města?	0
				Vapování / kouření - více aktivit APK.	0
				Chybí přechod u pošty a U Kamzíka.	0
				Provázané inforace o službách.	0
				Dostupnost košů (u rybníčku pod Podhájím, u	0

Sociálně vyloučení a senioři

Pracovní skupina | Sociálně vyloučení a senioři					
PLUSY	Funkční sociální služby (kvalitativně).	2	**MÍNUSY**	Chybí sociální a krizové bydení.	4
	APK.	2		Situace na ubytovně "Benteler".	4
	CEDR - komunitní spolek (azylový dům): - přednost lidí po VTOS - terénní práce i po opuštění	2		ÚP | Dotace na pracovní místa.	3
	Finanční podpora Města Rumburk.	2		Více sociálně slabších na náměst a v okolí.	2
	ÚP | Dávkový systém.	1		Herny.	2
	Společné hlídky PČR + MP.	1		Propojení seniorů s městem (bezpečnost).	1
	Ubytovna pro Ukrajince + zaměstnanci.	1		Špatné zařazení do stupně invalidity (+ zastání klienta při odvolání).	0
	Koordinátorka proti diskriminaci národnostních menšin.	1		APK | Časová organizace.	0
	Klub seniorů Rumburk.	1		Více volnočasových aktivit pro seniory.	0
	Kontaktní místo pro bydlení Rumburk	1		PČR + MP | Řešení drog.	0
	Činnost WHITE LIGHT I	1		Případové konference pro dospělé.	0

4.3 Navrhovaná část / opatření

Typy opatření k dosažení stanovených cílů:

- Sociální opatření
- Situační opatření
- Informační opatření, aktivizace občanů
- Budování realizačních kapacit

Opatření č. 1

Sociální opatření – vzdělávací aktivity

Projekty realizované na úrovni primární a sekundární prevence, jejichž cílem je zejména předávání informací z oblasti právního vědomí a vštěpování společenských norem.	
1.1 Podpora programů prevence rizikového chování pro děti, žáky a studenty. 1.2 Podpora informačních programů pro rodiče a pedagogy. 1.3 Podpora výchovně vzdělávacích programů pro rizikové děti a mládež ve spolupráci s OSPOD. 1.4 Podpora aktivit na zvýšení zaměstnatelnosti rizikových skupin. 1.5 Podpora aktivit na zvýšení funkční gramotnosti a úrovně právního vědomí.	
Termín realizace	V průběhu realizace plánu.
Zodpovídá / spolupráce	Město Rumburk ve spolupráci s PČR, MP, PPP, PMS a NNO.
Ukazatel plnění	Počet realizovaných projektů, počet realizovaných aktivit, počet podpořených osob.

Opatření č. 2

Sociální opatření – zájmové a sportovní preventivní aktivity

Cílem projektů je nabídnout možnost aktivního prožívání volného času především neorganizovaným dětem a mládeži a také dospělým zájemcům zejména v lokalitách charakteristických nízkou úrovní občanské vybavenosti a nedostatkem příležitostí ke sportovnímu vyžití, případně také široké veřejnosti. Cílem projektů v kategorii „zájmové aktivity“ (mimo sportovní) je nabídnout možnost trávení volného času akceptovatelným, tvořivým a cíleným způsobem, a tím snižovat bariéry, které zabraňují cílové skupině dosažení sociálních potřeb neprofesního sebeuplatnění.	
2.1. Podpora provozu hřišť a sportovišť otevřených pro veřejnost. 2.2. Podpora sportovních aktivit dostupných rizikovým dětem a mládeži. 2.3. Podpora činnosti „nízkoprahových zařízení pro děti a mládež“. 2.4. Podpora celoročních zájmových programů pro rizikové děti a mládež. 2.5. Podpora pobytových akcí pro rizikové děti a mládež ve spolupráci s OSPOD.	
Termín realizace	V průběhu realizace plánu.
Zodpovídá / spolupráce	Město Rumburk ve spolupráci s PČR, MP, PPP, PMS a NNO.
Ukazatel plnění	Počet realizovaných projektů, počet realizovaných aktivit, počet podpořených osob.

Opatření č. 3

Sociální opatření – krizová a poradenské zařízení a související činnosti

Projekty krizových, poradenských či azylových zařízení převážně přísluší do kategorie sekundární prevence. Poskytují programy a služby zaměřené na problematické sociální či psychosociální jevy. Aplikují takové metody sociální práce a terapie, které motivují klienty ke zlepšení jejich svízelné situace, usnadňují adaptaci při začleňování do běžného života a snižují tak riziko jejich sociálního či psychického selhání.	
3.1. Podpora aktivit na pomoc obětem trestných činů. 3.2. Podpora aktivit přispívajících k řešení problematiky domácího násilí. 3.3. Podpora integračních aktivit pro osoby po návratu z výkonu trestu, výkonu ústavní či ochranné výchovy nebo pěstounské péče. 3.4. Podpora či realizace preventivních aktivit pro obyvatele rizikových lokalit. 3.5. Podpora či realizace preventivních programů pro osoby ohrožené sociálním vyloučením.	
Termín realizace	V průběhu realizace plánu.
Zodpovídá / spolupráce	Město Rumburk ve spolupráci s PČR, MP, PPP, PMS a NNO.
Ukazatel plnění	Počet realizovaných projektů, počet realizovaných aktivit, počet podpořených osob.

Opatření č. 4

Situační opatření

Specifická opatření k omezení a znesnadnění páchání trestné činnosti, zvyšování pravděpodobnosti odhalení pachatele, zvyšování pocitu bezpečí obyvatel.	
4.1. Realizace a podpora cíleně zaměřených situačních a technických opatření zamezujících páchání zejména majetkových a násilných trestných činů dle parametrů vymezených v aktuálních Zásadách pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci Programu prevence kriminality: a) kamerové systémy (včetně mobilních a rozšíření stávajících), b) zabezpečovací soubory, c) vyhodnocovací soubory, d) mříže, e) osvětlení rizikových míst, f) oplocení rizikových míst, g) software pro bezpečnostní a preventivní účely, h) hardware pro bezpečnostní a preventivní účely, i) sportovní hřiště a plácky. 4.2. Podpora dopravně-bezpečnostních opatření v rizikových lokalitách.	
Termín realizace	V průběhu realizace plánu.
Zodpovídá / spolupráce	Město Rumburk ve spolupráci s PČR, MP, PPP, PMS a NNO.
Ukazatel plnění	Počet realizovaných projektů, počet realizovaných aktivit, počet podpořených osob.

Opatření č. 5

Informační opatření, aktivizace občanů

Zprostředkování informací o možnostech účinné obrany a ochrany před trestnou činností, o bezpečnostní situaci, o realizovaných projektech v oblasti prevence kriminality, zapojení občanů do aktivního způsobu zvyšování vlastní bezpečnosti i bezpečí svého okolí, zvyšování pocitu bezpečí občanů.	
5.1. Podpora informačních a aktivizačních projektů pro cílové skupiny. 5.2. Podpora či realizace aktivit přispívajících ke zmírňování interetnického napětí.	
Termín realizace	V průběhu realizace plánu.
Zodpovídá / spolupráce	Město Rumburk ve spolupráci s PČR, MP, PPP, PMS a NNO.
Ukazatel plnění	Počet realizovaných projektů, počet realizovaných aktivit, počet podpořených osob.

5 Přílohy

Příloha č. 1 | Vyhodnocení Plánu prevence kriminality v Rumburku na období 2020 – 2024

6 Seznam použitých zkratek

ČSÚ – Český statistický úřad

DDM – Dům dětí a mládeže

MP – Městská policie

NNO – nestátní neziskové organizace

NZDM – nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

ORP – obec s rozšířenou působností

OSPOD – sociálně – právní ochrana dětí

OSVZ – Odbor sociálních věcí a zdravotnictví při Městském úřadu v Rumburku

PČR – Policie ČR

PMS – Probační a mediační služba

PPP – Pedagogicko-psychologická poradna Ústeckého kraje, Pracoviště Rumburk

7 Seznam použitých zdrojů

Mapy kriminality + statistika dostupná online: www.kriminalita.policie.cz

Plán prevence kriminality v Rumburku na období 2020 – 2024

Plán sociálního začleňování Města Rumburk pro období 2022 – 2027

Sborník – Mapy budoucnosti

Statistická data z Českého statistického úřadu; Úřadu práce ČR

Strategický plán rozvoje města Rumburku (2017 – 2026)

Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje na léta 2023 – 2028

Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022 – 2027

VYHODNOCENÍ

Plán prevence kriminality v Rumburku na období 2020 – 2024

NÁVRAHOVÁ OPATŘENÍ

Opatření č. 1 | Sociální opatření - vzdělávací aktivity		ANO	NE	ČÁSTEČNĚ	Komentář
Projekty realizované na úrovni primární a sekondrání preence, jejichž cílem je zejména předávání informací z oblasti právního vědomí a vštěpování společenských norem.		**4**	**0**	**1**	
1.1	Podpora programů prevence rizikového chování pro děti, žáky a studenty.	x			Bezpečnost a prevence kriminality v Rumburku 2023 - 2025.
1.2	Podpora informačních programů pro rodiče a pedagogy.			x	
1.3	Podpora výchovně vzdělávacích programů pro rizikové děti a mládež ve spolupráci s OSPOD.	x			Bezpečnost a prevence kriminality v Rumburku 2023 - 2025.
1.4	Podpora aktivit na zvýšení zaměstnatelnosti rizikových skupin.	x			Aktivní policita zaměstnanosti: VPP, IPM.
1.5	Podpora aktivit na zvýšení finanční gramotnosti a úrovně právního vědomí.	x			Dotační program Podpora sociálních služeb + Komplexní preventí program v Rumburku.
	Procentuální naplnění	**80**	**0**	**20**	

Opatření č. 2 | Sociální opatření - zájmové a sportovní preventivní aktivity		ANO	NE	ČÁSTEČNĚ	Komentář
Cílem projektů je nabídnout možnodt aktivního prožívání volného času především neorganizavným dětem a mládeži a také dospělým zájemcům zejména v lokalitách charakteristických nízkou úrovní občanské vybavenosti a nedostatkem příležitostí ke sporotovnímu vyžití, případně také široké veřejnosti. Cílem projektů v kategorii "zájmové aktivity" (mimo sporotovní) je nabídnout možnost trávení volného času akceptovatelným, tvořivým a cíleným způsobem, a tím snižovat bariéry, které zabraňují cílové skupině dosažení sociálních potřeb neprofesního sebeuplatnění.		**3**	**0**	**2**	
2.1	Podpora provozu hřišť a sporotoviště otevřených pro veřejnost.			x	
2.2	Podpora sporotovních aktivit dostupných rizikovým dětem a mládeži.			x	
2.3	Podpora činnosti "nízkoprahových zařízení pro děti a mládež".	x			Dotační program Podpora sociálních služeb.
2.4	Podpora celoročních zájmových programů pro rizikové děti a mládež.	x			Bezpečnost a prevence kriminality v Rumburku 2023 - 2025.
2.5	Podpora pobytových akcí pro rizikové děti a mládež ve spolupráci s OSPOD.	x			Každoroční projekt "Rumburk - Víkendové pobyty" (vyjma roku 2025).
	Procentuální naplnění	**60**	**0**	**40**	

Opatření č. 3 | Sociální opatření - krizová a poradenská zařízení a související činnosti		ANO	NE	ČÁSTEČNĚ	Komentář
Projekty krizových, poradenských či azylových zařízení převážně přísluší do kategorie sekundární prevence. Poskytují programy a služby zaměřené na problematické sociální či psychosociální jevy. Aplikují takové metody sociální práce a terapie, které motivují klienty ke zlepšení jejich svízelné situace, usnadňují adaptaci při začleňování do běžného života a snižují tak riziko jejich sociálního či psychického selhání.		**4**	**1**	**0**	
3.1	Podpora aktivit na pomoc obětem trestných činů.	x			Dotační program Podpora sociálních služeb.
3.2	Podpora aktivit přispívajících k řešení problematiky domácího násilí.	x			Dotační program Podpora sociálních služeb.
3.3	Podpora integračních aktivit pro osoby po návratu z výkonu trestu, výkonu ústavní či ochranné výchovy nebo pěstounské péče.		x		Oddělení sociální a terénní práce MěÚ Rumburk.
3.4	Podpora či realizace preventivních aktivit pro obyvatele rizikových lokalit.	x			Kontaktní místo pro bydlení Rumburk. + Bezpečnost a prevence kriminality v Rumburku 2023 - 2025.
3.5	Podprora či realizace preventivních programů pro osoby ohrožené sociálním vyloučením.	x			Kontaktní místo pro bydlení Rumburk. + Bezpečnost a prevence kriminality v Rumburku 2023 - 2025.
	Procentuální naplnění	**80**	**20**	**0**	

Opatření č. 4 | Situační opatření		ANO	NE	ČÁSTEČNĚ	Komentář
Specifická opatření k omezení a znesnadnění páchání trestné činnosti, zvyšování pravděpodobnosti odhalení pachatele, zvyšování pocitu bezpečí obyvatel.		**1**	**0**	**1**	
4.1	Realizace a podpora cíleně zaměřených situačních a technických opatření zamezujících páchání zeména majetkových a násilných trestných činů dle parametrů vymezených v aktuálních Zásadách pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci Programu prevence kriminality: a) kamerové systémy (včetně mobilních a rozšíření stávajících), b) zabezpečovací soubory, c) vyhodnocovací soubory, d) mříže, e) osvětelní rizikových míst, f) oplocení rizikových míst, g) software pro bezpečnostní a preventivní účely, h) hardware pro bezpečnostní a preventivní účely, i) sporotovní hřiště a plácky.			x	
4.2	Podpora dopravně-bezpečnostních opatření v rizikových lokalitách.	x			Infrastruktura; radary pro měření maximální povolené rychlosti.
	Procentuální naplnění	**50**	**0**	**50**	

Opatření č. 5 | Informační opatření, aktivizace občanů		ANO	NE	ČÁSTEČNĚ	Komentář
Zprostředkování informací o možnostech účinné obrany a ochrany před trestnou činností, o bezpečnostní situaci, o relaizovaných projektech v oblasti prevence kriminality, zapojení občanů do aktivního způsobu zvyšování vlastní bezpečnosti i bezpečí svého okolí, zvyšování pocitu bezpečí občanů.		**2**	**0**	**0**	
5.1	Podpora informačních a aktivizačních projektů pro cílové skupiny.	x			
5.2	Podpora či realizace aktivit přispívajících ke zmírňování interetnického napětí.	x			
	Procentuální naplnění	**100**	**0**	**0**	

Procentální plnění PPK Města Rumburk:	**74%**